

Notitie

Contactpersoon Ronnie Stroot
Datum 26 november 2018
Kenmerk N001-1268205-RSX-V01-pws-NL

Notitie reactie op vragen gemeente Tubbergen inzake waterhuishoudingsplan Tubberger Esch

Tauw is gevraagd een toelichting te geven op enkele wateraspecten met betrekking tot het plan Tubberger Esch. De aanleiding hiervoor is een mail van de gemeente Tubbergen (dhr. R. Jacobi, beleidsmedewerker Ontwikkeling Team RO Noaberkracht Dinkelland Tubbergen, d.d. 19 oktober 2018) gericht aan mw. I. Scharenborg-Lesker van Ad-Fontem. In de mail wordt gevraagd om een toelichting op enkele watergerelateerde aspecten uit het eerder door Tauw opgestelde document 'Notitie reactie zienswijzen waterhuishoudingsplan Tubberger Esch' (d.d. 13 september 2018, kenmerk N001-1266253RSX-V01-rvb-NL).

De tekst uit de mail van 19 oktober 2018 is letterlijk in onderhavige notitie overgenomen. Door Tauw is waar nodig een toelichting/reactie gegeven. Deze is telkens in **blauw** weergegeven.

Inzake het wateraspect hadden wij de volgende opmerkingen:

Aan de Maatweg zijn rondom het perceel van Kemperink duikers aangelegd, die afwatering op de sloot langs het plangebied. Ter verduidelijking van die situatie in de bijlage de revisie van die riolering rondom dat perceel.

Over de afwatering rondom het perceel van Kemperink merken wij het volgende op. De leidingen die in het verleden zijn aangelegd rondom dit perceel, zijn op dit moment aangesloten op het in 2016 aangelegde IT-riool in de Maatweg, waarbij zich een overstort in de zuidelijke zijde aanwezig is, die water afvoert op de daar aanwezige greppel. Deze situatie wordt gewijzigd. De huidige greppel wordt in de toekomstige situatie onderdeel van het waterhuishoudingsplan Tubberger Es, en zou daarmee 'gebiedsvreemd' water ontvangen. Om een goede en continue afvoer van het hemelwater te kunnen borgen van het perceel van Kemperink geeft de projectontwikkelaar

toestemming aan de gemeente om over de grond van de projectontwikkelaar een ondergrondse afvoerleiding aan te brengen, parallel aan toekomstige zaksloot 2, die het hemelwater afkomstig van Kemperink afvoert in zuidelijke richting, rechtstreeks op de bermsloot langs de Tubbergeresweg. De hierboven beschreven situatie staat los van het waterhuishoudingsplan Tubberger Es, maar wordt voor de volledigheid wel in deze reactie beschreven, om aan te geven dat zorgvuldig wordt gekeken naar en rekening gehouden wordt met de waterhuishoudkundige situatie van omwonenden van het plan. Hierdoor levert het ontwikkelingsplan 'de Esch' geen belemmering op voor de afwatering van Kemperink.

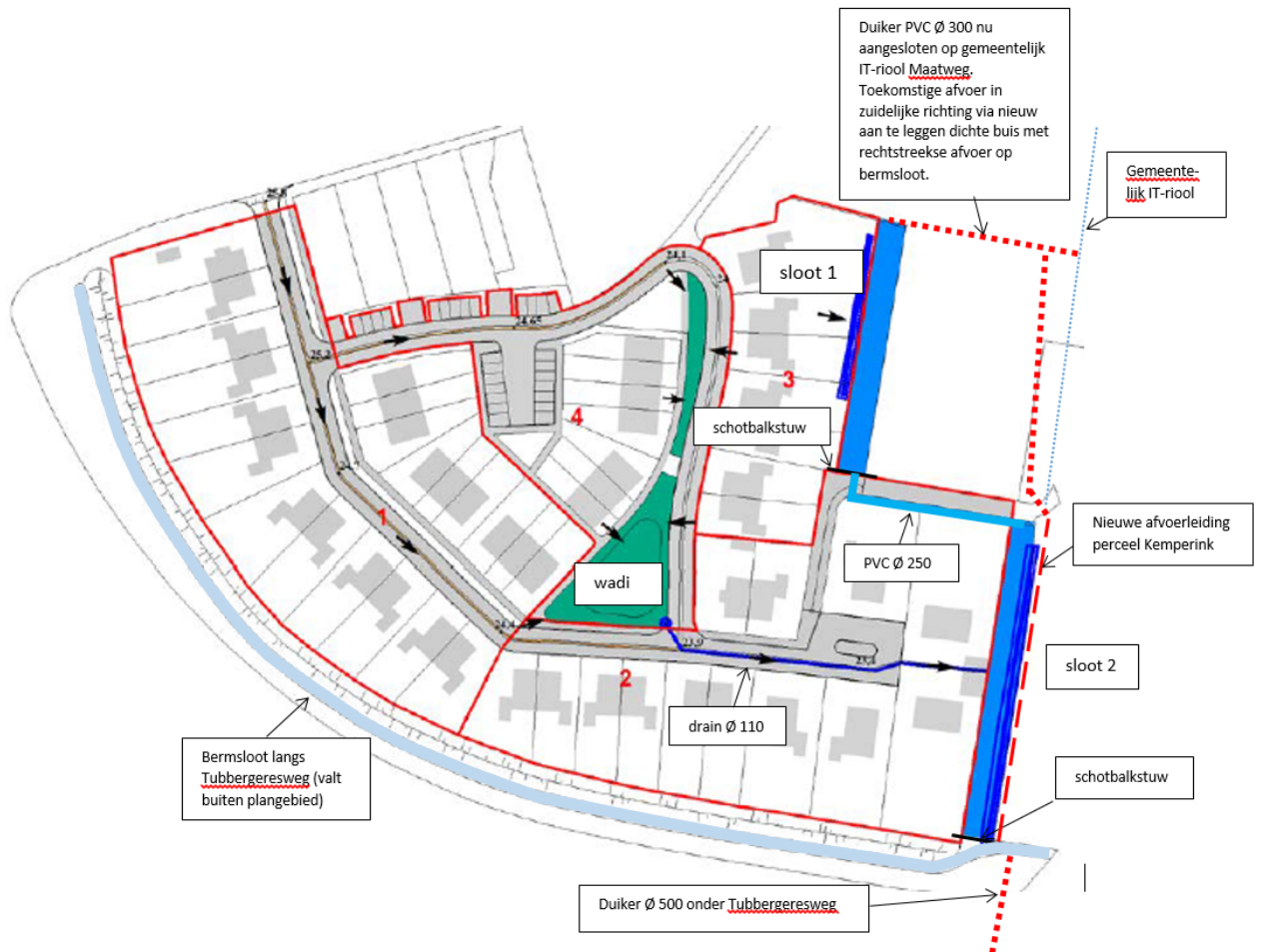
Ten aanzien van het grondwaterpeil stellen we voor om een peilbuis aan de Maatweg te plaatsen om de nulsituatie in beeld te brengen en deze op te nemen in het grondwatermeetnet van Tubbergen. Ten aanzien van de zaksloot stellen we voor deze te voorzien van slokop en drain als extra zekerheid voor de afvoer naar het oppervlaktewater, dit als extra zekerheid naar bewoners toe.

Wij staan positief tegenover het initiatief van de gemeente om een monitoringspeilbuis te laten plaatsen aan de Maatweg. Wij merken op dat in onze notitie 'Reactie zienswijzen waterhuishoudingsplan Tubberger Esch' van 13-09-2018 hebben aangegeven eveneens een peilbuis te plaatsen aan de Klumper 2 (reclamant 8).

Opmerkingen op het rapport van Tauw:

1. Verschil tussen figuur 1 en figuur 2. De sloot langs de Tubbergeresweg is in figuur 2 niet ingetekend. De duiker onder het perceel van Kemperink is in figuur 2 ook niet ingetekend. Is dit omdat deze in de nieuwe situatie geen functie hebben in het kader van de afwatering van het plangebied? Om het waterverhaal rondom het plangebied inzichtelijk te maken, zouden deze waterstromen wel ingetekend moeten zijn.

In onderstaande figuur uit de notitie 'Reactienota' (Tauw, 4 september 2018) hebben wij de bermsloot langs de Tubbergeresweg alsmede de duiker over het perceel van de fam. Kemperink nu ingetekend en toegelicht.

Verder vinden wij het plaatsen van schotbalkstuwen in de beide slooten nabij de Maatweg en De Klumper niet wenselijk. Met omwonenden is ooit besproken dat het water ongehinderd uit het plan kan weglopen richting de rondweg, zodat het systeem rondom deze woningen geen hinder ondervindt bij opstuwing van water. Stuwen van de watergang is om die reden vanuit het standpunt van de gemeente niet gewenst.

Zie toelichting onder punt 2.

2. Blz. 4: waterhuishouding zomersituatie Nut / Noodzaak / effecten wat betreft stuwen in de sloot is niet geheel duidelijk. Een ongestuwde afvoer uit het plangebied is voor de gemeente altijd uitgangspunt geweest. Onduidelijk is daarmee waarom het water in de sloot geborgen moet gaan worden. Tevens is het beheer en onderhoud van de stuwen een punt van aandacht. Gemeente heeft daarmee de voorkeur voor een sloot zonder stuwen.

De zaksloten vormen een essentieel onderdeel van het waterhuishoudingsplan ten aanzien van de bergingsopgave. Met deze zaksloten wordt voldaan aan de gehanteerde uitgangspunten zoals deze zijn ontleend aan:

- Gemeentelijk Rioleringsplan Tubbergen-Dinkelland 2013-2018;
- Waterbeheerplan Waterschap Vechtstromen 2016-2021;
- Watertoetsoverleg d.d. 27 juli 2016;
- Interne memo gemeente Tubbergen op concept rapport Waterhuishoudingsplan Tubberger Esch, d.d. 11-10-2016;
- Overleg gemeente Tubbergen 14 november 2017.

Ten aanzien van het uitgangspunt dat geen afwenteling van het waterbezwaar mag zijn, is overeengekomen dat in het stedenbouwkundige plan rekening wordt gehouden met een bergingseis van 40 mm (gemeente Tubbergen en waterschap Vechtstromen). Voor een binnenstedelijke uitbreiding wordt veelal een bergingseis gehanteerd van 20 mm. Ondanks een afname in verhard oppervlak in het plangebied is in het waterhuishoudingsplan gekozen voor een duurzame en klimaatrobuuste inrichting en is in het ontwerp uitgegaan van een bui van 40 mm. Om hieraan te voldoen is bergingsruimte in het plangebied gecreëerd in de vorm van een wadi en de twee genoemde zaksloten. Deze zijn nodig om aan de bergingsopgave van 40 mm te voldoen.

In het waterhuishoudingsplan is beschreven dat het gebied zich kenmerkt door hoge grondwaterstanden in de winter mede als gevolg van aanwezige storende lagen in de bodem) en dat de grondwaterstand in een zomersituatie relatief diep wegzakt. In een wintersituatie is de waterhuishouding daarom gebaat bij een goede afvoer van hemelwater. Het vasthouden van hemelwater in de zaksloten (bergen) in de winter, zou in extreme situaties mogelijk kunnen leiden tot grondwateroverlast bij aangrenzende percelen. Om dit te voorkomen is een alternatief (compromis) omschreven in de 'Notitie reactie zienswijzen' (Tauw, 13-09-2018). Door het plaatsen van een schotbalkstuw aan de stroomafwaartse kant van de beide sloten wordt onderscheid gemaakt in een zomersituatie en een wintersituatie. In de zomersituatie wordt door deze schotbalkstuw de bergende functie aan de sloot toegekend. In een wintersituatie wordt door het verwijderen van de schotbalken de bergende functie van de zaksloten gewijzigd in een afvoerende functie. Het water zal direct worden afgevoerd in zuidelijke richting op de bermsloot langs de Tubbergeresweg. Hiermee wordt in de winter niet voldaan aan de bergingsopgave, maar wel voorkomen dat wateroverlast op zal treden. In de zomer zal hemelwater in de sloten worden geborgen. Infiltratie vindt in neerwaartse richting plaats en vormt geen risico voor wateroverlast op belendende percelen.

Het realiseren van de schotbalkstuwen aan de benedenstroomse zijde van de beide zaksloten met een scheiding in zomer- en wintersituatie blijft derhalve uitgangspunt in het waterhuishoudingsplan.

3. Blz 5/6 De reactie van Tauw naar aanleiding van de opmerking van reclamant 2: 'Ook wil de reclamant graag uitgebreid geïnformeerd worden over de vuilwateraansluiting van het plan op het riool van de Maatweg. De reclamant maakt bezwaar tegen deze aansluiting omdat het tot wateroverlast gaat leiden.' Hierop reageert Tauw met: 'Het bestaande gemeentelijke DWA-riool heeft voldoende capaciteit om de extra aanvoer van het beoogde aantal woningen te kunnen verwerken.' Wij kunnen deze reactie niet goed plaatsen, op zich zal de reactie van Tauw wel correct zijn, maar deze zie we wel graag onderbouwd en gecontroleerd worden met getallen.

In paragraaf 6.3 van Het waterhuishoudingsplan (Tauw, 22 januari 2018) zijn de te verwachten hoeveelheden afvalwater vanuit het plangebied genoemd (gemiddeld circa 20 m³/dag en maximaal 2 m³/uur). Lozing van deze extra hoeveelheid water op het bestaande gemeentelijke (in 2017 aangelegde) DWA-riool met een diameter van Ø 300 mm levert geen capaciteitsknelpunten op. Een dergelijke buis kan 140 m³/uur verwerken. Met de gemeente Tubbergen is hierover afstemming geweest.

Ter verduidelijking van de waterafvoer en de ruimtelijke inpassing, zouden dwarsprofielen van de sloten/ wadi's meer inzicht geven in de nieuwe situatie. En levert de bestaande duiker 500 mm in Tubbergeres weg een knelpunt op qua waterafvoer uit het plangebied (qua hoogte/ capaciteit)? Dit punt is in de notitie niet nader uitgewerkt.

a): Na realisatie van het plan is sprake van een afname van verhard oppervlak en een toename van bergingscapaciteit van hemelwater binnen het plangebied. Door infiltratie vindt tevens extra berging in de bodem plaats. Minder verharding en meer berging betekent dat de snelle afvoercomponent vermindert (water wordt langer vastgehouden in het plangebied). Dit zal in de nieuwe situatie derhalve resulteren in kleinere afvoerpieken die uiteindelijk door de duiker onder de Tubbergeresweg door gaan stromen. De afvoersituatie verbetert wat dat betreft ten opzichte van de huidige situatie.

b): Navraag bij provincie Overijssel als wegbeheerder en eigenaar van de betreffende duiker leert dat zij de betreffende duiker onder de rondweg door (Ø 500) niet als knelpunt in waterafvoer ervaren. Meldingen aangaande wateroverlast bij deze duiker zijn op dit punt niet bekend (contact Provincie Overijssel, steunpunt Tubbergen, d.d. 9-11-2018).

4. Blz 7: grondwatermeetnet..... suggestie tekst toevoegen: om daarmee de nulsituatie vast te leggen.

Een nulsituatie 'vastleggen' is als het gaat om grondwaterstanden een kwestie van standen meten gedurende een voldoende lange periode. Hoe langer deze periode, hoe beter het inzicht in de lokale grondwaterstandsfluctuaties. Idealiter moet daarbij gedacht worden aan een meetreeks van meerdere jaren achtereen. 'Vastleggen' is daarom hierin een relatief begrip. Dat neemt niet weg dat het in alle gevallen goed is om een peilbuis te plaatsen en zo

snel mogelijk te beginnen een meetreeks op te bouwen. Bij het interpreteren van een relatief korte meetreeks dient echter goed de waarde hiervan te worden ingeschat en de weersinvloeden van dat moment te worden meegenomen.

5. Blz 9: De reactie van Tauw naar aanleiding van de opmerking van reclamant 9: 'Mogelijk wordt hiermee bedoeld dat de waterafvoer bij de duiker onder de Tubbergeresweg een knelpunt is. Zonder nadere toelichting hierop van de reclamant kunnen wij hier geen reactie op geven.' Volgens ons wordt door reclamant wel bedoeld op de duiker onder de Tubbergeresweg. Naar onze mening moet er ook gekeken worden in het rapport naar de waterstromen buiten het plangebied. Afwatering buiten het plangebied zou een probleem kunnen zijn. In het geval dat de duikers onder de rondweg worden aangepast, dan zal Kemperink zijn bezwaren voor een groot deel zijn weggenomen. Volgens mij is de vraag inderdaad of er geen knelpunt ontstaat als de waterstromen uit het plangebied in het watersysteem van de gemeente komen. De vraag is : kan het water uit het plangebied qua hoogtes en capaciteit wel afvoeren via de duiker onder de rondweg door. Of kan het water via een andere route afwateren?

Zie onze reactie onder punt 3 a) en b).